

ΛΑΚΩΝΙΚΟΤΗΤΑ

Η λακωνικότητα είναι αρετή που οφείλει το όνομά της στους Λάκωνες. Εκείνοι ήταν φειδωλοί στις εκφράσεις τους, γιατί ήθελαν να αποδεικνύουν την αλήθεια των λόγων τους με τις πράξεις τους...

Όταν συζητάμε με τους φίλους μας ή με τα συγγενικά μας πρόσωπα καταφεύγουμε στην αναλυτική έκφραση. Με τον ίδιο τρόπο υποστηρίζουμε τις απόψεις μας και πείθουμε για την ορθότητά τους, εξηγούμε γεγονότα, ερμηνεύουμε φαινόμενα, σχολιάζουμε ένα λογοτεχνικό κείμενο ή μια θεατρική παράσταση.

Η λακωνικότητα - δηλαδή η **βραχυλογία, η ικανότητα έκφρασης με συντομία και ευστοχία** - μας είναι ωστόσο απαραίτητη σε πολλές περιστάσεις της καθημερινής ζωής, όπως για παράδειγμα όταν συντάσσουμε μικρές αγγελίες, όταν ετοιμάζουμε το βιογραφικό μας σημείωμα ή όταν στέλνουμε μηνύματα από το κινητό μας τηλέφωνο. Ο λόγος των διαφημίσεων είναι επίσης σύντομος και περιεκτικός, όπως και τα περιεχόμενα ενός βιβλίου, οι τίτλοι των εφημερίδων, οι πίνακες ανακοινώσεων των δρομολογίων των μέσων μεταφοράς κ.ο.κ.

«Το λακωνίζειν εστί φιλοσοφείν», γιατί...

- Οι απόψεις που διατυπώνονται λακωνικά είναι μεστές σε νοήματα και στοχεύουν στον πυρήνα του θέματος που εξετάζεται
- Ο λόγος αποκτά εγκυρότητα και βαρύτητα, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τη συγκροτημένη, ώριμη σκέψη του ομιλητή
- Αντίθετα, η ασυνάρτητη διατύπωση, ο σχοινοτενής λόγος φανερώνει γλωσσική ανεπάρκεια ή μερική γνώση του θέματος από την πλευρά του ομιλητή
- Η ευθύβολη και περιεκτική διατύπωση οξύνει την κριτική ικανότητα, γυμνάζει το νου και αποκαλύπτει το βάθος, την καθαρότητα και τη δύναμη της σκέψης
- Επιπλέον αποκαλύπτει τη σύνεση, την αυτοπειθαρχία και την απλότητα, που αποτελούν στάση ζωής, καθώς και την έλλειψη επιτήδευσης, στόμφου και αυτοπροβολής, που συνιστούν συχνά προσπάθεια συγκάλυψης του κενού
- Η τάση για επιτήδευση, εκζήτηση και ωραιολογία μάλιστα συχνά υπολανθάνει στον εκτεταμένο και πολυσχιδή λόγο των δημαγωγών. Η λακωνικότητα, ωστόσο, αποκλείει τη χρήση ρητορικών σχημάτων και εντυπωσιακών εκφράσεων που αποσκοπούν στον αποπροσανατολισμό του λαού, γιατί είναι «διαφανής» ως προς τους στόχους που υπηρετεί
- Η λακωνικότητα προωθεί την επικοινωνία και το διάλογο, αφού με την οικονομία χρόνου δίνεται η δυνατότητα σε πολλούς ανθρώπους να εκφράσουν τις απόψεις τους
- Οι ακροατές δεν αισθάνονται ανία ή πλήξη, αφού η λακωνικότητα δεν επιτρέπει πλατειασμούς και εκτροπή του διαλόγου εκτός θέματος
- Μέσω του ουσιαστικού διαλόγου οι συνομιλητές οδηγούνται σε αποτελεσματικές λύσεις, μια και δεν αναλώνονται σε περιπλοκότητες, άσκοπες φλυαρίες και αοριστολογίες

- Ο πυκνός και λιτός λόγος πηγάζει από το στοχασμό και την εμπειρία, είναι «απόσταγμα της ανθρώπινης σοφίας» που αποτυπώνεται στα ρητά, τα γνωμικά, τις παροιμίες των λαών
- Άλλωστε είναι ευκολομνημόνευτος ώστε μεταλαμπαδεύεται αυτούσιος από γενιά σε γενιά, διασώζοντας ό,τι αποθησαύρισε η πορεία του ανθρώπινου πνεύματος
- ✓ Η λακωνικότητα δεν μπορεί να θεωρηθεί συνάρτηση της εσωστρέφειας, γιατί η πρώτη αρνείται μόνο τις κενολογίες, ενώ η δεύτερη δεν επιτρέπει διόλου την έκφραση απόψεων

«Τα πολλά λόγια είναι φτώχεια», αλλά...

- Ενδέχεται να δημιουργηθούν ασάφειες, παρανοήσεις ή παρερμηνείες από τη συνοπτική παράθεση των απόψεων
- Δεν προσφέρουν το κατάλληλο κλίμα για τη δημιουργία νέων πεδίων προβληματισμού και έρευνας
- Οι διαπροσωπικές σχέσεις δε χαρακτηρίζονται από θέρμη και αμεσότητα, αφού η λακωνικότητα ως τρόπος ζωής είναι συνυφασμένη με την αυτοσυγκράτηση

**Επιμέλεια:
Παναγιώτα Αποστολοπούλου
Φιλολόγος**